

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden. cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a votis institutum ad catholicarum partium proposita promoveunda. id equidem probamus hinciter. (Az általatok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.)

XIII. Leó pápa Zichu Nándor errefőv. 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 2-szer: erdán este és szombaton este. Készen nem adnak vissza.	Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, srt.-István-tér 1.	Felolvas szerkesztő: BARABÁS ALBERT.	Előfizetési ár: Égész évre . . . 5 frt - kr. Félévre . . . 2 frt 50 kr. Negyedévre . . . 1 frt 25 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 napra osztott oldal helyekén 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyitási szerkesztés 50 kr. Többes-irizetéseknél engedély.
--	---	--	--	--

Arisztokraczia és a főrendiház.

Beavatott politikai közőkben beszélnek, hogy a kormány ez év olyamán hozzá akar nyulni a főrendiház további reformálásához. Azok a támadások, melyeket a liberális sajtó a legutóbbi időkben az arisztokraczia és a főrendiház ellen intézett, csak bevezető nyitányt képeznek a kormány rég tervezett akciójához. Szabadelvű szokás szerint a talajt akarják előkészíteni, illetőleg a közönség tétvra vezetésével a kellő hangulatot fölkelteni.

Bünös mulasztást követ el a független sajtó, midőn válasz nélkül hagyja a főrendiház ellen irányuló támadásokat. A múlt évi egyházpolitikai akció szolgálhatna tanulságnak, mely helyrehozhatlan következményei vannak, ha a közvélemény csak egyoldalulag informáltak. A téveszméket utólag korrigálni nehéz feladat. A magyar faj könnyen vezethető jelszavak által, s a mit egyszer a fülébe trombitálnak, azt egykönnyen nem felel el.

Ily csalétkes jelszó a főrendiház reformja. „A korszerű haladás és a felvilágosodás“ nevében szokta követelni a liberális sajtó, hogy a felsőház arisztokratikus jellegéből vetkőztessék ki. Nemcsak cél-szerű dolog, hanem kötelesség is, a reformkísérletek ellen idejekorán tiltakozni és az olvasóközönséget bizonyos tényekre figyelmeztetni.

Valahányszor a modern eszmék, a korszerű haladás és a felvilágosodás nevében látjuk megtámadva a születési arisztokraczia elvét, csodálunk kell a nevetséges eszmézavart, melynél fogva ugyanazok teszik ezt, kik a modern darvinizmusnak erős hívei. Holott a születési arisztokraczia elve és a darvinizmus rokon alapon állanak. Tudjuk, hogy az állattényésztők a lónál, a juhánál, a kutyánál s más állatoknál elismerik a születési arisztokraczia elvét. Miért volna ez az elv épen csak az embernél jogtalan? Ha az egész szervesvilágban az egyéni tulajdonokat az elődökből származtatjuk le és magyarázzuk ki; ha kiváló tulajdonokkal bíró egyéneknek koncedáljuk, hogy elődeik tulajdonságait örökölték; ha pláne egész fajok keletkezését, fejlődését és haladását ebből magyarázzuk: akkor akceptálnunk kell a születési arisz-

tokraczia elvét is. Egyes családok degenerálódhatnak, elfajulhatnak, de végre is akármennyi kivételt statuálunk, magát az elvét megtagadni nem lehet.

De nem az a fő, hogy az arisztokraczia elméletileg igazolható-e vagy sem, hanem, hogy a magyar állam hasznát veszi-e?

A születési arisztokraczia és az örökös monarchia elve egy és ugyanaz. Döntsük meg ma az arisztokracziát és holnap meg fog dölni a trón. Ezt bizonyítja Franciaország száz év előtti forradalmával. A ki a születési különbség nélküli egyenlőséget akarja, ha becsületes vallja be, hogy a monarchikus államforma ellen törekszik. Legalább mindenki tudni fogja, hogy kivel van dolga. Az illető lehet azért becsületes ember maga módja szerint, ámbár a mi felfogásunk szerint a magyar becsülethez tartozik a koronás király iránt való jobbágyi hűség is.

Arra a kérdésre, hogy különösen az arisztokratikus felsőháznak mi a haszna, könnyű megfelelni.

Ellensúlyozni kell a népképviselést. A képviselőházban mindig fordulhatnak elő véletlen majoritások. Egyes kérdésekben jogosulatlan érdek is kezébe kaphatja a házat s ilyenkor igen hasznos egy ellenkező természetű törvényhozási faktor, mely másképp van megalkotva s a melyet amaz érdek nem fog dominálni. A függetlenség legnagyobb mértéke csak arisztokratikus felsőházban lesz meg, melynek ítélete a saját független ítélete.

A felsőházban a bankok, vasutak és konzorciumok nem gyakorolhatnak oly befolyást mint az alsóházban. A választóktól a felsőház tagjai nem félnek és jobb meggyőződésüket nem erőszakolják miattok, mint gyakran a képviselők. Végre az ugynevezett társadalmi megvesztegetéssel, — mely olyan olcsó, annyira megtámadhatatlan és kivált nálunk oly hathatós: társadalmi kiténtésekkel és pedig nem annyira rendjelekkel, czimekkel, mint inkább meghívásokkal s nagy urak bizalmaszkodásával — a mágnást, a ki amugy is a társaság élén áll, nem lehet lefűlelni, mint a polgári származású képviselőt. Aztán bátran állit-

hatjuk, hogyha a képviselők között egyes szakkérdésekben vannak képzetesebb tagok, de valódi politikai kérdésekben nem igen akadnak a főrendeknél kik tolyton politikai ügyekkel foglalkozván, több tapintattal és tapasztalattal bírnak.

A magyar államnak egyik támasza az arisztokraczia. Igy például a tényleges hatalmi viszonyokon kívül az egyetlen kapocs, mely Horvátországot ma még a magyar államhoz köti, az ottani arisztokraczia. A magyar állam Horvátországban az arisztokraczia befolyásával erősödik és gyöngül.

Ha eszünkbe jut, hogy a tőlünk oly régóta elszakított Bolgárországban az ottani magyar nemesek ivadéka nagy kegyelettel őrzik a magyar királyoktól kapott nemesleveleket és őrzik a magyar tradíciókat; ha megemlékezünk, hogy Erdélyben a különben teljesen eloláhosodott egyháztelki nemesség a magyarhoz szít, mert mind magyar nemesnek vallja magát; ha meggondoljuk, hogy a minden rendű nemesség általán jó magyar és a nemességbe lépve, a nem magyar is csakhamar magyarrá lesz; ha figyelembe vesszük, hogy a felsőházban, a meddig arisztokratikus marad, helyet nem találhatnak a magyar államellenes törekvések és cesztrifugális aspirációk; ha látjuk, hogy a magyarság és a kereszténység, mely elszánt támogatásra talált a legutóbbi időben az alsóház liberálisnak nevezett, de valójában internacionális és szabaddóművesi irányzata ellen; akkor lehetetlen, hogy ne ragaszkodjunk az arisztokratikus felsőházhoz.

Reasszumáljunk. Minden kombináció, oly felsőházat kapni, mely a képviselőház ellensúlyozására és ellenőrzésére alkalmas, s annak hibáiban nem szenved, oda fog vezetni, hogy ennek egyedül az arisztokratikus felsőház felel meg. Más szervezethez csak oly ország fog folyamodhatni, melynek arisztokracziája egyáltalán nincs, úgy hogy a hiányt valami surrogatummal kénytelen pótolni.

A mi felsőházunkat tovább „reformálni“, mint a hogy tette Tisza Kálmán, Wekerle és Bánffy, merénylet a magyar állam és a magyar nemzetiség ellen.

(b. a.)

Mai lapunk 8 oldal.

BELFOLD.

— A vallástalan vallásügyi miniszterium. A képviselőház ma kezdte meg annak a miniszteriumnak a költségvetését tárgyalni, a melyeknek az élén dr. Wlassics Gyula áll. Már Csáky Albin és Eötvös Loránd miniszterkedése alatt jogos panaszok merültek föl a kultuszminiszterium szelleme ellen, a mióta azonban a szabadelvű párt egyik legnagyobb stréberje, Wlassics Gyula vette kezébe az ügyek vezetését, minden keresztény honpolgár tisztában van, hogy a vallásügyi miniszterium kárhözatos befolyással lesz az országra. Ez az ur volt az, ki keresztülvitte a felekezetrőlküliséget, s a zsidóhitre való áttérés szabadságával a kereszténységet a sárba tapodta. Ez az ur szokott résztvenni a szabadkőművesek által rendezett gyűléseken, hol az Istentagadást dicsőítik, ő állítja fel a felekezet nélküli iskolákat, ő tömte tele a közoktatásügyi tanácsot zsidó professzorokkal, s jutalmazza a katolicizmus ellenségeit katolikus alapítványok olcsó hasznóbérletével. Neki köszönhetjük, hogy a katolikus autonomia létrehozása elé akadályok gördülnek, s hogy a kongrua rendezésnél a liberális párt céljai játszanak döntő szerepet. A helyett, hogy miként állása megköveteli, a keresztény hitnek tudománynak és nevelésnek tenne szolgáltatásokat, oda dobta magát a szabadkőműves-zsidóságnak, mely a sajtóban napnap után legyezgeti nevetséges hűségét és tömjenez középserü tehetségének. Az ország elvárja, hogy a miniszterium költségvetésének tárgyalása alatt akadjon képviselő, aki tükört tartson Wlassics Gyula miniszter elé.

— Méltatlan gyanúsítások. A kormány-párt helybeli organumában vagy szégyenletes indiskréció útján vagy más módon megszerezve, egy levél jelent meg, melyet Zichy Nándor gróf intézett a káptalanokhoz. Alább szöveg szerint közöljük e levelet, valamint Zichy Nándor grófnak egy nyilatkozatát, hogy az olvasóközönség meggyőződést szerezzen, mily nagyfokú rosszakar-

ratot táplálnak a szabadelvű lapok a néppárt iránt, s mily ráfogásokkal akarják megtéveszteni a közvéleményt. Sem Zichy Nándor grófnak, sem a néppártnak nincs szüksége, hogy közpénzeket fordítson pártczélokra. Ezt a liberális kormány teszi, mely az adófizetők pénzéből tarti ki fővárosi és vidéki lapokat, hogy dicsőítse magát és reklamoztassa a liberalizmust. A magunk részéről annyit jelentünk ki, hogy a szabadelvű sajtó Zichy Nándor gróf levelének kommentálásánál célszerűszen hazudott.

A kérdéses levél és nyilatkozat így hangzik:
Méltóságos és Főtsatlendő Székeskáptalan!

Egy káptalani nagyprépost urnak szives figyelmeltetésére, a mely szerint több káptalanál kisebb-nagyobb összegek vannak alapítvány gyanánt letéve, de úgy, hogy azoknak czélja nincs külön meghatározva, hanem csak ezen általános kifejezéssel tételtek és kezeltek: „pro piis finibus“, vagyok bátor alzáttal eszedeni, méltóassék a fent-tisztelt káptalan, ha netán szintén kezelnek ilyenmü alapítványt, ennek kamatait részben vagy egészen egy-két éven át rendelkezésemre bocsátani, mert meggyőződésem szerint napjainkban és hazánkban pinsabb finis nem létezik azon nagy és szent elvek megvalósításánál, a melyeknek diadulért a katholicus akció megindult.

Kütnő tisztelettel

Budapestben, 1896. január 22.

Gróf Zichy Nándor, s. k.

A ki figyelemmel olvassa leveletem, az meg fogja látni, hogy abban nemcsak, hogy néppárti czélokra nem kértem alapítványi jövedelmeket, de egy szótál sem említem benne a néppártot, a melynek különben magasabb czélja és magasatosabb rendeltetése is van a politikai akciónál és korteskedésnél. Azt pedig mindenki tudhatja, vagy legalább is tudhatná, hogy a káptalanok olyan pénzeket is kezelnek, a melyek nem egyházi, sem jótékonyssági alapítványok.

Epen levelemből meggyőződhetik kiki arról, hogy én nem kérek olyat, a mit a káptalanok nem teljesíthetnének és meg is nyughatik abban mindenki, hogy a káptalanok a kezükre bízott összegeket rendeltetésükől nem fogják elvonni és kortes-csélokra akar nekem, ahár a néppártnak átengedni, a mit különben nem kértém és nem is kérhettem.

Zichy Nándor gróf.

— Miklós Gyula után Pulszky Károly. A szabadelvű táborban ismét nagy a konsternáció: napfényre kerültek egy másik oszlop képviselőnek a piszkos üzemei. Pulszky

Károlyról, az állam tulajdonát képező Esterházy-képtár igazgatójáról kiderült, hogy a reá bízott pénzeket könnyelműen elfecserélte. Pulszky azonban nem kerül bíróság elé, mert családja az örültek házába vitette. A kormány-párti sajtó kétségkívül mentegetni fogja Pulszkyt elmebeli állapotával, s a kormány megint mossa kezét az ártatlanság vizében. Ez esetben azonban nem bujhat ki a morális felelőség alól. Nemcsak a fővárosban, hanem az országban mindenütt közudomású volt, hogy Pulszky Károly egy könnyelmű, pazarló és eladósodott ember. Már 1887-ben le kellett volna tennie képviselői mandátumát, miután fizetését hitelezői évekre előre lefoglalták. Nemsokára pedig kiderült egy vizagálat révén, hogy a vezetésére bízott képtárban óriási rendtelenség uralkodik. Ennek daczára meghagyták állásában, mert híven szavazott a koruány-nyal, sőt a parlamentben krakéresedett. De nemsokára szemet hunytak rendtelenségei és gyanus manipulációi fölött, hanem módot nyújtottak neki, hogy folytassa pazarlásait és kicsepapongó életmódját. Az adozók pénzéből biztak rá s a z e z r e k e t. különféle művészeti bevásárlásokra, a mely összeg nagy részét a lelkiismeretes liberális honatya orfeumokban el-lumpolta. Mindenki tudta, hogy Pulszky nem a maga pénzét költi, csak a kormány nem törődött vele. Oly bünsön hanyagságot tanusítottak vele szemben az ellenőrzést illetőleg, hogy Wlassics Gyula miniszter, kinek reszortjába tartozott Pulszky állása, méltán felelőségre vonható. De el vagyunk készülve, hogy a Pulszky-ügyet elsimítják. A korrupciótakarni feladata a liberalizmusnak. Az volt élető ereje Tisza alatt, az tertja össze ma is. A Miklós Gyulák és Pulszky Károlyok fajja bőven tenyészik a szabadelvűség talajában.

Két kis adat.

(O. O.) A kultuszminiszteriumról szól az ének, melynek excellenciás fejező egy hirlap a jótékony bőkezűség hálás érzésével zengi, hogy a püspök-ladányi reformátusok harangjára kétszáz forintot adományozott, míg ugyan-csak ez idő tájt megbotránkozással említi egy másik lap, hogy a veszprémi püspök a kultuszminisztert bepörölte, nem teljesített pátronatusi kötelesség miatt. Már ez a két kis adat így magában szembeállítva is meglepő, még inkább, ha azt egy kissé boncolgatjuk.

TÁRCZA.

Négy szocialista.

— A „Fejermegyei Napló“ eredeti tárczája. —

A kis gözös kerekeli sebesen verték a tenger sötétzöld hullámain, melyek a távolban hafártalan kiterjedésű kék pusztaságnak tünnek föl.

Az utasok közül, kik Cadixből az afrikai partokra készültek, négy személy élénk beszélgetésbe merülve állott a hátsó fődélzetben. Mind a négynek a külseje rendkívül elütő volt a másiktól. Az egyik erős testalkatú, kicsi és zömök volt, akin tiszteaséges munkás-blua daczára messziről meglátszott, hogy vad természetéhez inkább illenék a pásztorok ködmőne és csizmája. Bozontos pofaszakállat viselt, s egy hosszú, erős havanna szivart szítt. A másik úgy öltözetre, mint termetre finomabb volt; termete magas, arca halvány, vonásai intelligensek és komolyak; vöröses szemhéjú, fáradt rövidlátó szemait aranykeretes szemüveg takarta. A harmadik aggastyán volt, kinek a szakálya beszédközben reszketett és szája a fogatlanság miatt orra alatt egészen beesett; durva szövétü, vöröskeresztes feketebarna öltönye, három bogos kötélőve és saru elárulták, hogy ama francziskánus misziók valamelyikéhez tartozik, melyek az afrikai partokon mű-

ködnék. A negyedik egy nő volt, az irgalmas nővérek egyszerű ruhájában. Fiatál volt, üde arczszinnel, ártatlan, vidám tekintettel, hasonlatos ama kegyes alakok arczához, melyek falusi templomokban láthatók fából kifaragva.

A zömök munkás egy kötélesomón ült szétterpesztett lábakkal, a többiek a fedélzet korlátjához támaszkodva állottak.

— Mindig csak a sötétben élni és e mellett még gyűlöletes dolgokat eltűrni, több a soknál — mormogta a bluzos férfi — az ember kénytelen birkának lenni, mindene, a mi a gazdának tetszik, igent és ament mondani s engedni, hogy a vért kiszívják, vagy rögtön rásütik a bélyeget, hogy a többieket lájzítja és zavarokat idéz elő. Engem láttak egyszer egy zavargásnál, s attól kezdve tudtam, hogy bár az Isten tanuskodjék mellettem, én leszek a hibás mindig, ha valahol történik valami a rend ellen. Ha egy napon — vigyázatlanságból — égő gyufa hull a raktárba és elharapozó lángok a gyárat veszélyeztetik, vajjon ki a hibás? ... Természetesen én! No igaz, hogy akkor ... egy keveset saivaroztam és a ...

— Figyelembe kell vennie, — szakította félbe a szemüveges — hogy azon a nagy mezőgazdasági telepen, hol munkát akarok önnök adni, nem szabad égő gyufát eldobni. Ebben én is ép oly kevéssé értem a tréfát, mint az előbbeni ura.

— Semmi kétség, hogy egyik polgár olyan mint a másik — kiáltotta fel a munkás boszus hangon és sötétül tekintettel.

— Én nem vagyok polgár, felelte némi gunnyal a másik. Átyám czipész volt Ezejia városában. Nagy nélkülözések közt nyitott számomra életpályát. Gépész lettem. Nincs egy krajczárnyi tőkéim, csak a fejem és a szívem. Afrikába megyek, hogy egy vállalat vezetésében résztvegyek, a melyet angol pénz és spanyol munka alapított. A gyárakat én fogom vezetni. A legtagabb hatáskörrel vagyok felruházva s így módomban lesz, hogy az ipari élet terén megvalósítsam az új és humánus szocialista eszméket. Vezetésem alatt nem lesznek kizsákmányolt munkások. A nőket és gyermekeket óvni fogjuk. A részesedés rendszerét megvalósítjuk. Erkölcösség, egyenlőség és igazságosság lesznek a jelszavak. Ha másként alakulnak a viszonyok, elhagyom helyemet, de azt az embert, a ki a munkásokat tévútra viszi, habozás nélkül lelövöm, mint egy veszett farkast!

A munkás fölállott s széles arca és napégetett vas homloka ránczokba húzódott. Keze görcsösen markolta meg övét, a mely alól kés kandikált ki. Aztán hirtelen, minden átmenet nélkül, csöndes, csaknem alázatos hangon szólt meg, inkább a francziskánushoz és az irgalmas nővérekhez fordulva:

— Oh én — én nem ragadtatom magamat odáig! Én kész vagyok hosszú szögeket rángatni ki a fogaimmal, csakhogy nőmnek és kis porontyaimnak valami pénzt küldhessenek. A szívem szorul össze, ha arra gondolok, hogy otthon maradtak éhezve, annyi nélkülözés után, a

Abban épen nem talállok meglepőt, hogy reformátusok harangjára utalványoz valaki, ha van neki miből; annyira sem vagyunk szűkebbek, hogy irigyeink, ha a kultuszminisztériumból történik az utalványozás. Azt sem vennék rossz néven, ha alapos indokok miatt egyszer-mászor a katolikus kérvény is visszautasították. Hanem, hogy ily kis adat is tollat ad kezembe, annak egészen jogos megbotránkozás az oka. Miből utalványozott a vallásügyi miniszter ur a református harangra? Talán azon megszavazott, vagy megszavazandó állampolgárból, mely a reformátusoknak kulturális célra évenként adatai szokott? Ez alkalommal nem, hanem a kath. ellenőrzőbizottság főlügyelete alatt álló vallásalapból. Abból a vallásalapból, melyet eddig kizárólagosan katolikus alapoknak ismertünk, melyhez eddig a felekezetek semmi cím alatt igényt nem formáltak, vagy ha úgy platonikus érzéssel kacintgattak is feléje, mindig annak tudatában tették, hogy ahhoz való jogcímet még eddig nem érvényesítették.

Hanem van ama referációjában egy kis klauzula, mely olyformán mutat, mintha a miniszter eleve tudatában lett volna, hogy az ilyen bőkezűség miatt talán egy kis vihar is támadhatna a pohárban, mert eleve figyelmeztette vagyunk, hogy azt a vallásalap mint birtokos adta. Itt tehát principiumként olyan megkülönböztetés van téve, mely hivatott volna arra, hogy a miniszter eljárását jótékonyági adakozás színében tüntesse föl. Mi azonban nem vagyunk hajlandók ezt az eljárást ez alkalommal megdicsérni, mert tudjuk, hogy a kötelesség előbbre való, mint az adakozás, s a ki kötelességet, még pedig sürgős kötelességet mulaszt el, hogy még csak nem is halaszthatatlan jótékonyagot gyakoroljon, ez nem korrekt jár el. Pedig mi a vallásalappal így állunk. Hány plebániának, mely a vallásalap kegyuraságához tartozik és minő természetű kérvénye mellőztetett épen azon időben, midőn amaz épen nem csekély összegű jótékonyagot gyakoroltatott, nem tudjuk, de ama pörös esetből látjuk, hogy a kultuszminiszter ur épen a katolikusok iránt

kezd nagyon szűkebbé lenni, míg a felekezetek iránt bőkezű. Ezt pedig megjegyzés nélkül hagyni nem lehet.

Mi nem vagyunk hajlandók a vallásalapot mint birtokost és kegyurat olyképp elválasztani, hogy a birtokos neki tetsző s a vallásalapok rendeltetését sértően érintő ajándékozgatásokat osztagoson, a kegyurasági terheket pedig vonakodva viselje s örökösen olyanféle indoztatásokat olvassunk a jogosultak hérvényére, hogy az ez idei budget már túl van terhelve s ezt vagy azt a tételt többé már beállítani vagy fölemelni nem lehet. Pedig az ily válaszok már már stereotip válaszok. Vagy van a vallásalapnak fölölege, akkor ne hátráljon meg kötelességei elől, akkor patronátusi terheinek viselésében ne garaszkodjék s menjen a szörzálhasogatásig, mint azt eddig tényleg tette; vagy nincs, akkor meg első sorban kötelességei teljesítésére törekedjék s bőkezű adakozásokra csak a fölöleget utalványozza. De akkor is az a megjegyzésünk, hogy vannak a kath. egyházak intézményei és szükségletei, melyek a könyör adományát nagyon igénybe vennék, ha csak a legcsekélyebb kilitás lenne, hogy a kath. vallásalap vagy tanulmányalap segélyében részesülhetnének. De mi már hozzá vagyunk szokva, hogy befolyásos támogató nélkül zörgetni sem merünk az állítólagos örökös túlterheltség miatt. Persze ha a felekezetek kegyadomány ezim leszedik előlünk a tejfölt, akkor nekünk csak az alja marad.

Az iparosostyál és korunk.

(Felolvastott a székesfejvári palotavárosi kath. kör febr. 2-án tartott közgyűlése alkalmából.)

Isten áldd meg a tisztas ipart.

E köszöntéssel üdvözlöm önöket, mely egyuttal jórészt magában foglalja azon irányt, melyről jelen értekezés beszél. Az Isten áldása van a tisztességes, becsületes iparos munkán, akárki mit beszéljen is. Szakhogy a felvilágosultnak nevezett XIX. század elébe áll e mondásnak és azt mondja: könnyelmű beszéd ez. Először is nincs Isten, tehát áldást se adhat; másodsor: szemesnek áll a világ, érve a szemes alatt azt az embert, ki elég ügyes és ra-

vasz, hogy másokat becsaphasson és a maga zsebeit a mások rovására megtölthesse. Az iparos munka ma már nem tisztességes megélhetési eszköz — beszélnek tovább — hanem eszköz, vagy a nyomorra, vagy eszköz a földi kincsek összehalmozására; hisz mi is volna egyéb célja a munkának, mint annak révén a lehető legnagyobb kényelmet, nyugodt életet, boldogságot biztosítani; az azután nem sokat számít, vajjon az erre vezető eszközök tiszták becsületesek-e, vajjon ez a közjó helyesléssel találkozik-e, vagy pedig annak ártalmára van.

Itt t. uraim, az ut kétféle válik. Mert mi a modern iparosok felfogását nem helyeslehetjük, meg nem is követelhetjük. Nem helyeslehetjük azt az elvet, hogy a munka eszköz arra hogy bármi módon, de biztosan kell dolgozni a végzés, a földi boldogság eléréseért; nem követelhetjük pedig azért, mert ez új fölfogás követése, akarva — nem akarva, de bizony a szocializmusra és ennek veszedelmes következményeire vezet, melyeknek végén kisértő rémként ott áll az ateizmus, az istentagadás. Mi megmaradunk a tisztességes munka terén, bár ez nehézségekbe kerül, mert csak ezen lehet Isten áldása mi megmaradunk a becsületesesség korlátai között, mert ennek az iparnak van biztos jövője; és a mit a modern felfogásból elfogadhatunk, az abban áll, hogy a meglévő viszonyok között a találmányok és célravezető eszközök közül kiválogathatjuk azokat, melyek sanyaru helyzetünket jobbá tehetik, de a melyek a tiszta erkölccsel nem ellenkeznek, a becsületes felfogást nem sértik. Erre fordítsuk figyelmünket a következőkben.

Előre kell bocsátanom, hogy a mostani kor a külsőség, cziczogás, csillogás korszaka. Ma nem azt keresi a vevőközönség, mi jó, hanem azt, mi szép; nem azt, a mi tartós, hanem a mi divatos, ha úgy van is összetakolva. Innet van, hogy az összes iparágak nem a jó irányában, belső tartalom tekintetében, hanem a külső csin, tetszetősség irányában fejlődtek. Manapság például látunk szép házakat, gyönyörű díszítésekkel, szobrokkal, de mit érnek mindezek, ha pár hónap múlva, vagy legföllebb 2-3 év múlva összedőlnek. Mit érnek a mai földrengéses világban. A kirakatba tett cipő oly helyesen van megcsinálva, hogy szinte luzza a pénzt a vevő zsebéből, mit ér a szépsége, ha papiros talpa a sárba ragad, nem kellemes meglepetésére a vevőnek.

Hogy az ipar ily irányban fejlődött, nem is csoda, mert az iparos azon van, hogy ipartermékeit értékesíthesse, ez pedig a mostani

melyet már kiállottak. Különösen a legfiatalabbat, egy tizenegy hónapos fiúcskát, ha lehetne, átvinném a tengeren, mint szent Kristóf, a vállaimon és véremmel dagasztott kalácsal táplálnám.

E szavak után elhallgatott az anarchista és hirtelen köny szűkött a szemébe.

— A szent Szűz oltalmazzon minket, mennyi boldogtalanság van a világon! — kiáltott fel mély részvétellel az apáca.

— Ez már más — jegyezte meg a gépészmező. Szeresse a gyermekeit, dolgozzék értük és ne térjen le az egyenes útról. Akkor majd jobbra fordul a sors. A merényletekből és büntetésekből nem fakad a társadalmi igazságság. Mit gondol ön, páter? — tévé hozzá a franciskánushoz fordulva.

— Keveset értek ezekhez az újabb pontokhoz, — válaszolta barátságosan és elgondolkodva a barát. Mással nem igen törődöm, mint mise olvasással, gyónatással s engedelmességre való példaadással. . . . Annnyit tudok, hogy mi ötszáz év óta a vagyonközösség elve szerint élünk. Ambár nálunk minden szét lesz osztva. Egyikünknek sincs egy krajczárja se. Még a csuha se a miénk, a melyet hordunk. Ha engem kérdez a felől, a miről oly sokat beszélnek, a szocializmus felől. . . . engem, a szegény barátot, akkor mást nem tudok mondani, minthogy a gazdagnak saját üdvözülése végett sok alamizsnát kell adnia és a szivét meg kell lágyítani. . . . a szegények pedig legyenek aláztosak és szorgalmasak, mert az

evangelium szerint mindig lesznek szegények a világon.

— Szép vigasztalás, dűnynyögte az anarchista.

— Mit tett a mi szent alapítónk? folytatta az öreg, a lelkesültség tüzével szemében. „Mindenét odaadta a szegényeknek. Nem kellett neki sem birtok, sem pénz, mert a kapzsiság megkeményíti a szívet. . . . Meztitlásokká tett bennünket, s megparancsolta, hogy kolduljunk. Azt kívánta, hogy mindnyájan egyenlőek legyünk, vetélkedés s balga világi hiúságok nélkül, melyek a sárnál mind véget érnek. . . . Beszélnek a társadalmi egyenlőségről. Nekem úgy rémlik, hogy az egyenrangúnak igen jó — ezt a nővér is megerősítheti — szabadnak és szegénynek lenni s az átkozott gazdaságról mit sem tudni.

— Ohó, páter! — vágott közbe a nővér. Miután már megkérdezett, hát megmondom véleményemet. Én nem vagyok olyan mint ön; bennem van kapzsiság, én szeretném azt a sok haszontalanul fölhasznált milliót szétosztani! Pár milliócskát rögtön magamhoz vennék és elinalnék.

— Ugyan, ugyan nővér! — figyelmeztette szigorúan és megbotránkozva a barát.

— De úgy van tisztelendő atyám. Ön szent ember s ezért nem hallja, nem látja s nem érti meg a földi dolgokat. Volt-e már a madridi nagy paloták valamelyikében? Engem egyszer bevezettek abba a fényes palotába, a mely ott van a franciskánusok kolostora

mellét. O szentséges Szűz! Márvány jászolok, kutak, tükrök és szőnyegek vannak ott a lovak számára, míg a mi szegényeinknek és betejeinknek nincsenek takarók, hogy a tél hidege ellen megóvják magukat, s a gyermekek, a kis anygyalkák, meghalnak nyomorban. Ne tartson balgának engem. . . . én tudom, mit beszéltek. . . . Láttam a kastély uróujánál egy kutyát, egy szörten ocosmány állatot, a melyet atlaszszal bélelt koszában dődelgették. Meghízott patkányok tartottam először és az ijedségtől föl is sikoltottam. Ez a kutya pedig 5000 pesztába került Angliában. . . . Ot ezer pesztával meg lehet vetni az alapját egy menháznak. . . . És azt az utálatos állatot minden nap megmosták szappannal és szagos vízzel. . . . O, hogy szerettem volna onét minden pénzt elrabolni, hogy szétoszthassam a szenvedők közt! Az apáca szelid vonásai egészen átváltoztak. A szenvedély tüze villámolt szemében; homlokára redők ültek, arcza elhalványodott.

— Ha nem lenne oly igaz érzésű, kegyes nővér, ugy most rendutasítást érdemelne meg, — mondá a barát. Menjen a kajütbe és nézze meg, jobban van-e a kapitány felesége.

A fiatal apáca engedelmeskedett, s összekulesolt kezeiben megcsörrentek halkan az olvasó szeméi, mialatt a lépcsőn lement. A gőzös szinte repülve haladt, mintha a part közelsége szárnyakat adott volna neki. A távólból előcsillámolt a világító torony.

megrontott izlés mellett csak egy lehetséges, ha a közönség felfogásához, izléséhez mér magát. Ennek a közönségnek pedig mindene a külső csinoság, a jó tartalom semmi, mert ezt a közönséget jó részt áthatotta már a romlás szelleme. Innét magyarázható a régi tősgyökeres iparoságok, műhelyek hanyatlása és rohamos pusztulása. Ugyanis a kisebb műhelyek termékei nem kelhetnek versenyre a gyárak által kiállított árukkal, mivel ezek olcsóbbak, külsőleg szebbek és nagyon könnyen hozzáférhetőek; míg a hivatásos mesterembernek munkái épen azért jők, gondnal vannak készítve, drágábbak és ritkán kelendők. Pedig még senki sem döntötte meg a közmondást: olcsó husnak hig a leve.

Ezt a császárvárgást az iparososztály életédeleire az ugynevezett szabadipar kikiáltása mérte. A ki valamely manipuláció folytán pénznek birtokába jutott, az mostanság lehet mindenféle iparágban kiaknázója. Ez a pénz uralma. Összevesz egy ilyen tőkepenész mint denfőle árut, üzletet nyit s ott kínálja áruit rendületlenül, kisebb, vagy nagyobb haszonnal, a mint a jóhiszemű közönség neki felül. De hát hol a műhely, melyben az anyag elkészül, mert hát végre is, azé az érdem. Biz az a műhely szomorú egy tanya, nincs ott többé a mesternek okos, rendrevalló keze, szeretetteljes biztatása, jó példaadása, hanem van egy felügyelő, a ki körüljár, mint egy rendőrkapitány s jaj annak, kinél hibát talál s mulasztást tapasztal. Észreveszi a hét végén, leszámoláskor, hogy izadással szerzett garasai nem itik meg a maga számadását s örüljön, ha torkán akad a szemrehányó szó, mert különben szólnak eresztik, mint szóráskor a polyvát. Igen t. uraim, a modern szellem az iparosból csinált masinát, gépet, az árucikkiből fusermunkát, a szabad polgárból rabszolgát, mely iga alatt ezrei nyögnek az iparosoknak, kiket elég kegyetlen volt a sors két kezük munkájára utalni egyedül. Ezt csinálta a szabad ipar. Megfosztotta az ipart eredeti jellegétől attól a szép karaktertől, melyért dobogott a haza ifjúságának szive, midőn tanonczveiben elképzelte, mi lesz ő ha felszabadul, ha a maga kenyereére kerül. Megfosztották jórészt ettől az ideáltól és közönséges napszámós munkává alacsonyították a mestersegeket. Ez egy baj.

De ott van a másik: az alacsony munkabér. A munkaadó úgy gondolkodik: leszállították a termékek árát, mert különben nem veszi meg a közönség, az anyagok árát felszökötti kereskedelem, vám és egyéb adó, sokat az iparosnak nem adhatok; különben se kívánom tőle a jó készitést, csak szép legyen és gyorsan készen álljon, azért potom árt fizetek a munkáért. S az a szegény iparos, ki izzadsággal tanulta ki mesteriségét — egy jobb jövő reményében, keresetményével nem tudja egymagát se fűtantani; hát még ha családja van. Alkalmunk van ezeknek a szerencsétleneknek házi körébe, viszonyuiba néha-néha bepillantanunk, mondhatom, sok helyen a nyomornak tanýára akadunk. A fizetés lepadt, a korhiválnak, szükségletek emelkedtek, könnyű tehát a statisztikát megcsinálni.

T. Uraim, nem lehet csodálni ily viszonyok között ha elveszti a mesterember ambícióját nemes munkakedvét, mikor megfosztják fáradságának gyümölcsétől, mikor családjával, gyermekeivel az éhenhalás ellen kell küzdenie. Ha most ennek az elégedetlen, sorsüldözött embernek elébe áll valaki és azt mondja: barátom, ne busulj, ittott a szabadulás órája, nem lesz többé megvetett, megkínzott mesterember, szolgál, hanem ur leszel, 8 óráig dolgozol naponta, azontul sétálsz, pénzéd lesz elég; vajjon nem üt e azonnal annak a megszabadító vezérnek tenyerébe s annyira elkábitja az öröm, hogy alig érti már az igazatónak végső szavait: hanem, tudod, édes barátom, ezt csak úgy lehet ám kivinni ha te megtagadod a munkát, nem dolgozol, és a többivel egyesülsz; így majd kényseritett a munkaadót, hogy kívánságaidat teljesítse. Így jó életre a sztrájk, az újabb kornak e gyakori tüneménye. En a sztrájktól nem sok javulást remélek. Egyben-másban nyerhetnek, de sokban veszítenek. A sztrájk ugyanis alkalmas arra, hogy törvény-

telenésekre vigye rá az embert, minek becsulása a vége; alkalmas arra, hogy bubánátát borral hűtse le, miről a sztrájkpénztár szokott gondoskodni, ez a részegeskedés útjára vezet; de alkalmas arra is, hogy elveszítse valaki állását, vagy ha meg is tartják, egy a legelső kedvező alkalommal tudnak rajta. T. uraim. Minden okos doig nyelbesütésére higgadt pillanatok szükségesek mind a munkaadó, mind az iparosok részéről. Már pedig a kellő nyugodtság egyik részéről sincs meg sztrájk idején. A teremtett helyzet csak a szükségből áll fönt de tartós alapja nincs. A sztrájkokkal tehát gyökeresen nem lehet orvosolni az iparososztály helyzetét a mint a meg-meg ujló sztrájkok. gyűlésezetek, tanácskozások ugyanazon iparágban ezt bizonyítják. Ez megint egy baj!

(Folyt. köv.)

Katholikus körökből.

— Saját tudósítókól. —

Emlékezetes napja volt február 2-án a palota-külvárosi kath. körnek, mely nemcsak feladatának a legnagyobb buzgalommal iparkodik megfelelni. Délut. 5 órakor nagyszámú közönség jelenlétében megtartották az évi közgyűlést. K a l o c s a y Alán főgymnáziumi tanár a kör elnöke tartalmas és formailag is szép megnyit. beszédében visszapillantást vetett a lefolyt évre és buzdította a tagokat a jövőre. A felolvasott jegyző. pénztárnoki és könyvtári jelentések egyenként bizonyoságot szolgáltatottak, hogy ez a fiók-kör ürvendtesen gyarapszik s tagjai minden irányban buzgalmat fejtenek ki. Miután a választmányba a kisorsolt öt tag helyett a régieket megválasztották, megkezdődtek a felolvasások. Először L á t i c s Gyula belvárosi káplán kötötte le a közönség figyelmét tanulságos felolvasásával, a melyet lapunk más helyén közlünk. Utánna P e é k Gyula hitoktató foglalta el a felolvasói asztalt s pezsgő humorral ismertette az ó-kori archeológiát, bemutatván viharos derűltség közt a nevezetesebb régiségeket, melyek kőszáján forognak, a trójai falótól kezdve ama bizonyos számszálig, melybe az emberek kapaszkodni szoktak. Mindkét felolvasót zajos taps jutalmazta. A szellemi élvezet után K o s t y e l i k Ferencz magyaros jó konyhája gondoskodott a testi szükségletekről is. Vacsoraközben számos sikerült pokarköszöntő hangzott el. Míg a megletebbek asztal mellett folytatták kedélyes társalgást, a fiatalok tánczaperdült és járta hajnalig. A résztvevők közt voltak: Bars Ferencz, Brusa Józsefné, Fekete Ferencz, Héjj Imréné, Héjj Józsefné, Hirtling Pálné, Knezits Imréné, Kováts Józsefné, Marschal Nándorné, Molnár Józsefné; leányok: Fekete nővérek, Kolman Mariska, Kostyelik Janka, Cili és Etuska, Pausitz Mariska, Toman Juliska, Vastag Ilonka.

A tárnoki (Fejérmegye) róm. kath. kör február hó 2-án tartá első szabályszerű közgyűlését. A 140 tagból álló kör a pápai himnusszal kezdé meg a változatos sorrendet és a magyar himnusz eléneklésével végezé. A gyűlés fénypontját K á l m á n Károly sóskuti plébánosnak a tagokhoz intézett buzdító beszéde képezte, melyért a kör választmánya e helyütt is leghálásabb köszönetét nyilvánítja, valamint a kört alakító F. F ü l ö p p István és a kör jelenlegi szeretett elnökének, ft. Pelezner Mihály plébános urának.

A rácz-almási kath. kör e hó 2-án tartotta saját helyiségiben évi közgyűlését. P ö d ö r István elnök megnyitó beszédében örömet fejezte ki a tagoknak majdnem teljes számban való megjelenése fölött s azután összetartásra, a körben hallottak és olvasottaknak az életbe való átvitelére lelkesítette őket.

Utánna C h a y Antal olvasta föl titkári jelentését, ismertetvén rövid vonáskökb. a kör céljait, a tagokat együttes működésre, toborzásra és a cselekvésben lelkes kitartásra szólítottán föl. A budapesti kath. körnek az országos kath. kongresszus megtartására vonatkozó felhívásához egy szívvel és lélekkel csatlakozott a kör, s még a Budapestben egyben megtartandó közös előértekezletre kiküldte B a r c z a Gábor ny. kir. táblabíró és M á h r Nándor urakat. Braun Mihály pénztárnok a bevételről és kiadásról, nem különben a kör vagyonáról tett jelentést nagy gonddal összeállított számadásában, a mely alkalommal közfölkialtással elfogadták az indítványt, hogy dr. Steiner Filöp megyés püspöknek jegyzőkönyvileg szavazassék köszönet, a miért a kör alapító tagjai közé lépett. A könyvtári jelentés után elhatározták, hogy egy zártkörű táncmulatságot tartanak a könyvtár javára e hó 9-én. A kör hálás köszönetet fejezi ki M á h r Nándor es. és kir. főhadnagy, ki egy értékes zseborát ajándékozott a könyvtár részére, hogy az kisorsoltassék és a befolyó összegből jó és hasznos könyvek vétessenek.

A vármegye közgyűlése.

A megyei kormányppártot meglepetés érte hétfőn délelőtt: az ellenzék jelentékeny többséggel megszavazta az önálló vámtérület ügyében. Nagyobb fontosságot nem tulajdonítunk annak, hogy Fejérvármegye törvényhatósága az önálló vámtérületet szorgalmazza a képviselőháznál. Más megye is megtette, de ezeknek a feliratoknak a mai parlamentararis rendszer mellett csak platonikus értéke van. Sokkal érdekesebb momentum az, hogy az ellenzék a maganezét tudta érvényre juttatni. A szavazásból kitűnt, hogy a 48-as párti Meszlényi Lajos indítványát m. s. ellenzék pártához tartozók is támogatják: sőt akadt szabad-elví párti is, aki a 67-es kiegyezésnek a pontját megváltoztatandónak dokumentálta szavazatával.

Azt hisszük azonban, hogy tévedés a nem 48-asok szavazatát úgy tekinteni, mint eltávolodást a 67-es alaptól, különösen pedig ama bizottsági tagokét, kik a néppárt-hoz tartozók gyanánt ismeretesek. A kormány helybeli organuma siet kihasználni ezek szavazatát a végből, hogy a párt elvi megbízhatóságát meggyanúsítsa — fölfelé. Ez legalább is furcsa inkonzekvenzia akkor, midőn saját párt-hivei közül is látott nehányat az ellenzék indítvány mellé sorakozni. Hogy ezeket a liberális pártiakat nem indította az ellenzékieskedésre: nem tudjuk, ellenben a néppárt barátainak és hiveinek állásfoglalása világos és félre nem magyarázható. Ők egyszerűen megragadták az alkalmat, hogy a kormányppártot leszavazhassák.

Ez fényesen sikerült is. Hiába exponálta magát két főispán: az elnök F i á t h Miklós, s a Komárommegyéből átjött S á r k ö z y Aurél. Ez utóbbi meglehetősen kompromittálta magát azon érveléssel, hogy nem pártolhatja Meszlényi javaslatát, mert Bécsben Lueger is hasonló törekvésnek hódol. Egyébként pedig rábizonyította L i t s Gyula, hogy főispánsága előtt szintén hive volt az önálló vámtérületnek.

A gyűlésnek még egy figyelmet keltő tárgya volt: L i t s Gyula képviselő interpellációja a helybeli vicinális vasutak ügyében. Leleplezések helyett azonban oda lyukadt ki a felszólalás, hogy a kormányt szorítani kell a támogatásra.

A vicinális ügyekből kifolyólag Meszlényi egy drákói javaslatot is tett, hogy t. i. a képviselők mandátumuk lejártá után 2 évig semmi közhivatali állásra kinevezhetők ne legyenek. Ennek az indítványnak a t. házban kellett volna elhangzania, de Meszlényi ott bizonyára röstellte előadni, mert nyomban rá olvasták volna, hogy túl ló a czélon. A megyegyűlés sem jakobinuskodott, s Meszlényi jónak látta indítványát visszavonni.

A gyűlésen közel 100 bizottsági tag jelent meg, köztük: Cziráky Antal, Eszterházy László, Nádasdy Tamás, Szapáry István grófok, Lits Gyula, Meszlényi Lajos és Szluha István országgyűlési képviselők, Sárközy Aurél komáromi főispán, stb.

Fiáth Miklós báró főispán délelőtt 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést, megemlékezvén a millenáris év jelentőségéről.

Elnöki ajánlásra a központi választmányba megválasztották Vértessy Józsefet, az általános választmányba Gulner Pált, a közgazd. bizottságba mint 2. ügyészi helyettest dr. Rádai Lajost.

Napirend előtt Lits Gyula képviselő felszólalt a kereskedelmi miniszter ama leirata tárgyában, mely a székesfejérvár-sárbogárdi vasutvonalon állami szubvencionálását, hivatkozással a vasuti alap kimerült voltára megtagadja s egyuttal tudatja, hogy nem fogadja el a forgalom megoszlására tett ajánlatot sem. Miután megelőzőleg a kormánytámogatás kilátásba volt helyezve, az alispán kérte, hogy mi történt az engedélyezési tárgyaláson s felszólítja, hogy a megye érdekeit juttassa érvényre a miniszteriumnál.

Huszár Ágoston alispán előadja, hogy az engedélyezési tárgyaláson nem került szóba az állami segítyezés. Lukács Béla miniszter kilátásba helyezett egy bizonyos összegű szubvenciót s ezért a megye nevében megkereste a miniszteriumot rögtön a leirat vétele után, hogy támogassa a sárbogárdi vasutat, különben a törvényhatóság visszavonja az adony-szabolcsi vasutra megszavazott 200,000 frtot.

A megnyugtató választ az interpelláló tudomásul vette.

Általános figyelem közt ezután Meszlényi Lajos szólalt fel s indítványt terjesztett be az önálló vámterület mellett. Hosszabb beszédnek fejtegette a jelenlegi vámserződés hátrányait, melyek fölött a kereskedelmi és iparkamarák sem hunynak szemet. Győr városnak a képviselőházhoz intézett fülirata nem elegendő, az országnak határozottan állás kell foglalnia az önálló vámterület mellett.

Hasonló szellemben beszéltek Kenessey Gyula és Szluha István országgyűlési képvis.

A liberálisok részéről Molnár Béla ügyvéd és vasadi Balogh Lajos keltek védelmére a győri átiratnak, fejtegetvén, hogy békés kiegyezésre van szükség Ausztriával, mert egy esetleges vámháború tönkretenné Magyarországot.

Ugyanesek az indítvány ellen szólalt fel Sárközy Aurél, s nagy megütközésre azzal argumentált, hogy Luuger is hasonló irányban agítál, tehát Meszlényi indítványának értéke kétséges.

Lits Gyula nyomban ráolvasta a volt fejérmegyei alispán fejére, hogy még néhány év előtt vele együtt hirdette, Karczagon az önálló vámterület előnyeit. Egyuttal szégyenletesnek mondotta, hogy nálunk valaki Luugerrel akarjon érvelni.

Végül felszólalt az elnöki székben maga Fiáth főispán, s hosszasan debattált a vámközösség mellett. Ennek daczára a szavazás rosszul ütött ki a kormánypárta nézve, amennyiben 62 szavazattal 33 ellenében Meszlényi Lajos indítványát elfogadták.

Ezután Meszlényi Lajos még egy indítványt tett, hogy t. i. az országgyűlés keres-

tessék meg annak kimondására, hogy képviselők állami felügyelet alatt álló bankoknál és részvénytársaságoknál állást ne foglalhassanak el és a képviselők mandátumuk lejártá után 2 évig ne lehessenek közhivatali állásra kinevezhetők. A korrupciózióna való hivatkozással motiválta e szigorú intézkedést. A közgyűlés azonban nem csatlakozott felfogásához s így Meszlényi az indítvány második részét visszavonta. Az első részt átiratban megküldik a többi törvényhatóságnak.

A napirendre áttérve a választmányi előterjesztések vita nélkül elfogadtattak. Csupán az árvaház kérdésénél tétetett indítvány, előbb Dr. Pick Gyula, majd Csilléri Dániel részéről, hogy ne 60, hanem 100 gyermek számára állíttassék fel az árvaház. A közgyűlés azonban az állandó választmány javaslatát fogadta el.

Miután a költségvetések, s a községek számadásai helybenhagyattak, a közgyűlést véget ért.

Farsang.

Jeimezestély volt a hivatalos neve a székesfejérvári iparos ifjuság vasárnap esti mulatságának, de tulajdonképeni jelmezeket mentől kevesebbet láttunk a „Magyar Király”-termeiben. Az estély azonban jelmezek nélkül is kitünően sikerült. Tánccz előtt előadtak egy népsziművet tekeséges műkedvelőkkel, s élvezettel hallgatták Sturm és Hambaigó kisasszonyok népdalait, Neuvelt és Szöke urak monológjait. Szünet után megkezdődött a táncz; közben a hölgyek sorsjegyeket árultak, melyekkel csinos tárgyakat lehetett nyerni. Éjfél után megjelent az alkalmi „Báli Hírlap”, mely a következő jelmezeket sorolta fel:

Bauer Mariska, Hambaigó Mariska, Léve. nővérek, Stiller Irén, Horovitz Róza, Novák Juliska, Steiner nővérek, Horváth Janka, Roder Teréz, Arany Erzsike, Bruszt Ilon, Kucsera Mariska, Hesz Juliska, Toma Karolin, Hancsák nővérek, Bihari Erzsike, Bencsik Róza, Nagy Ida, Simon Jolan, Peresztégi N., Handelpiklei N., Zédeli Gizella. — Asszonyok: Özv. Bauer Pálné, Lézer Józsefné, Hambaigó Náné, Stiller Józsefné, Horovitzné, Novák Jakabné, Özv. Steiner Adolfné, Schwarz Samuné, Stummer Károlyné, Farkas Jánosné, Horváth Károlyné, Berveiler Jánosné, Roder Józsefné, Goldmann Henrikné, Simon Lajosné, Özv. Zeédeli Mihályné, Palánki Jánosné, Hesz Józsefné, Bruszt Sámuelné, Toma Károlyné, Bihari Imréné, Peresztégi Kné, Hancsák Jánosné, Nagy Józsefné.

A lovasberényi kath. „Népkör” saját pénztára javára mult hó 26-án a „Vörös szivhez” címzett vendéglő helyiségeiben táncmulatságot rendezett, mely a vidéki mulatságok közt kiváló helyet foglalt el, a mennyiben a fesztelen jövedve se hiányzott, de egyszerűsége a kör pénztára is tekintélyes összegű gyarapodott. Mindezekért elismerést és köszönetet érdemelnek: Schwanner Imre, Schieder Kálmán és Spindler János urak, kik a rendezést magukra vállalva, odaadó törekvéssel és fáradságot nem ismerve buzgólkodtak, hogy a mulatság minél sikerültebb legyen.

A mulatságon felülfizettek: gróf Cziráky Béla (Bécs) 10 frt, gróf Cziráky Antal és László 5-5 frt, Stettler Péter (Bpest) 2 frt, Özv. Mihályfy Gyuláné, Fiechcrné Mihályfy Mária, Nyiredy Mária, Egl József, Major István, Krécsy Károly (Sz.-Fehérvár), Házy Alajos ny. plebános, Francia Lajos (Maros-Brettye) és Nyere József 1-1 frt, Küffer Géza 80 kr, Krécsy Károly plebános, Tóth Ödön, Scheffer Antal és Biró Karolin 75-75 kr, Czagler Ödön, Prail Antal, Boródy Sándor, Elbert József, Pinter János, Cseh Ferencz, Nagy Ferencz, Kulás Lipót, Rucz János, Kuhn József, Czumpi Luiza és János Jánosné 50-50 kr, Mohl János, Rozemán Antalné, Scheffer József, Elberth János, Janik Ernő, Czagler Lajos, Schieder István, Holics Lajos, Feind József, Spindler József, Gerwein János Heisler Árpád, Schieder János csendőr, Botka Béla és Reiber János 25-25 kr, Hetfleis István, Schwanner Antal és Rejha Endre 10-10 kr, Allbrecht Ignác, Pinter Károly, Mohl György, Allbrecht Károly 5-5 kr, valok voltak szivesek a balépti-díjakon felülfizetni, mely kegyes adományaikért a kath. Népkör nevében ez ut: mond halás köszönetet Schwanner Imre pénztári ellenőr.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónk távirata)

Budapest, február 4.

Napirend előtt Perczel Dezső belügyminiszter válaszol amaz interpellációra, mely a Magyarországból kiutasított két idegen állampolgár ügyében intézetett hozzá; kijelenti, hogy az illetők közveszélyes egyének voltak, a csendőrség csak kötelességét teljesíti, ha sikerül illt egyéneket a la Ravachole bűntettük előtt eltoloncolni.

Visontai Soma kikel az ellen, hogy bírói ítélet nélkül is kiutasítások történnek.

Tibád Antal az utielevek reformjait sürgeti.

Perczel miniszter kijelenti, hogy az elömnöklatok a reformhoz megkezdődtek.

Következik a vallás és közoktatási költségvetés.

Fényvessy Ferencz előadó elfogadásra ajánlja a költségvetést. Wlassits Gyula miniszter a papi congruáról nyilatkozik. A kormány tudja, hogy a kérdése rendezése összeírás nélkül lehetetlen. Az összeírásról meg fogják kezdeni: az eljárás tervezete a felségétől jóváhagyatott és a kormánytól a főpapság elé is terjesztetett. Az első rendeletek már legközelebb közzététemek. Az összeírás alapján meghatározatik a jövedelmi minimum. A katolikus autonómiát illetőleg kijelentette, hogy a legközelebbi idő a kongresszus megtartására nem alkalmas. A miniszter a királynak kimerítő jelentést tett és a felsége határozatát a háznak tudomására hozza. A felsége megengedte a kongresszus megtartását, később meghatározandó időben a régi választási rendszer alapján. A tanácskozássok alapját az 1870/71. elabóratum képezend. Attér ezután a recipiált vallások obtatójára, kijelentvén, hogy majd a közoktatásról folyó vita későbbi folyamán nyilatkozik tüzetesen. Ajánlja a költségvetést elfogadásra.

Sághy Gyula hosszabb beszéde után a vita folytatását holnapra halasztották.

A szerb király házassága.

Páris. (Ered. táv.) A szerb követség megczáfolja a Sándor király s a montenegrói herczegnő eljegyzéséről elterjedt hírt.

A bolgárok öröme.

Szofia. (Ered. táv.) Egész országban nagy örömet kelt, hogy az orosz czár elfogadta a keresztapaszágot Koburg Ferdinánd fejedelem fiának, Boris herczegnak az orosz hitre való áttérésénél.

Összeesküvők a szultán körül.

Konstantinápoly. (Ered. táv.) Híre jár, hogy palota-fordalom készült. Több udvari főtisztet az összeesküvésben való részesség gyanuja miatt elfogtak.

Városi és vidéki hírek.

— Az ügyvédi kamara vasárnap tartotta tisztújító közgyűlését Dieterich Szilárd elnöklété alatt. Három évre megválasztották: elnökké Dieterich Szilárd, alelnökké Rikóti Ede (Veszprém), titkárrá Pálffy Károly, ügyészsze dr. Rádai Lajos, pénztárosra dr. Fejér Ferencz, választmányi tagokká Barthalos István (Pápa), dr. Szüts Andor, dr. Lövy Károly, dr. Jánosik Sándor (Veszprém), Molnár Béla, dr. Perli Miksa, Nagy Ignác, Kenessey Gyula, választ-

mányi pöttogokká: dr. Neumann Bernát, dr. Lauschmann József, dr. Eisenbarth Károly és dr. Szabady József.

— Falra festett ördög. A Székesfehérvár és Vidékén, a mióta részvénytársaságilag műveli a szabadelvéseget, veszedelmes tünetek mutatkoznak. Az a fixa idea üldözi, hogy a kath. körök politikai működést fejtenek ki. Így legutóbb szemére hányta a helybeli kath. körnek, hogy a csiszterezták gimnáziumának nagytermében, tehát iskola épületben politikai színezetű gyűlést fog tartani. Ha laptársunknál a kath. körök folytonos gyanúsítása nemcsak a pathologikus tünet, akkor méltó felhíborodás foghatja el mindazokat, kik tudják, hogy a kath. körnek minden pártból vannak tagjai, s hogy a kath. kör, mint ilyen távol tartja magát a politizálástól. E tendenciózus gyanúsításoknak csak egy czélja van: diskreditálni a kath. köröket, s konkolyt hinteni a katolikusok közé. Czeljüket azonban sem rágalommal, sem hízélgéssel el nem érik, mert meg vagyunk győződve, hogy maguk a csisztereztá tanárok, kiket laptársunk úgy tüntet fel, mint a kath. körök ellenségeit, leginkább megvannak botránkozva ezeu inszinnuáció fölött.

— A vármege közgazgatási bizottsága folyó hó 11-en délelőtt 10 órakor a megyeház II-od emeleti kistermében ülést tart.

— A pécsi püspök helyettese. Dulánszky Nándor elhunytá folytán a pécsi püspökségnél szükségessé vált egy püspöki helynök megválasztása, a ki az új püspök kinevezéseig a püspökség teendőit végzeze s felügyeljen a püspökség vagyonára. A káptalan, mint annak idején jelentettük, össze is ült a minap, de végleges eredményre nem juthatott, megosztottk Troll Ferenc czimzetes püspök s Walter Antal kanorok közt. A hercegprímásnak kellett tehát dönteni ez ügyben. A fülteljesítés a minap érkezett meg a primási udvarhoz s az egyházfőjedelem tegnap döntötte el a helynökiség dolgát. Troll Ferenc lett a püspökség helynöke, a ki a káptalan legidősebb kanonokja s ezen kívül nagypüspöt is. E szerint Troll kanonok fogja az új püspök kinevezéséig a pécsi püspökség ügyeit vezetni. A püspöki szék végleges betöltése iránt megkezdett kombinációk még nagyon koraiak. Mindamellett a leltárat kell felvenni s az maga bónapokig tartó munka.

— A polgári házassághöz kötés mizeriái. Az alábbi eset leírását Polgárdiból küldték be lapunknak annak igazolásául, hogy mily hiábavaló költségeskedések és zaklatásoknak teszik ki egyes állami anyakönyvvezetők a szegény falusi házassuló feleket.

Bódizs István világospusztai lakos eljegyezte Polgárdin Főrnai Julit. Január 11-én jelentették a polgárdi anyakönyvvezetőnek, a ki a polgári kötés végett február 2-án d. e. 9 órára rendelte magához a feleket tanuikkal. Bódizs István balaton-fükejári illetőségű lévén, az ottani jegyző az illetőségi bizonyítványát január 12-én küldte el a polgárdi anyakönyvvezetőnek. Időközben a menyasszony atyja elment a polgárdi anyakönyvvezetőhöz megkérdezni: rendben van-e a leánya ügye? Az anyakönyvvezető ismételte, hogy február 2-án akadály nélkül végebe mehet a polgári kötés. A kitűzött napon a násznép megjelent Polgárdin az anyakönyvvezetőnél, a ki legnagyobb meglepetésükre kijelenté, hogy nem adhatja össze a feleket, mert a kihirdetés tartama még nem telt le. Természetes, hogy a násznép haragosan oszlott szét s joggal szidta a farmatringos állómi tekintélyt, ki boldont üzött belőlük.

— A milleniumi lovasbanderiumban Fejérmegye is képviselve lesz. Hogy mily diszruhát viseljenek a küldöttség tagjai, azt a Budapestten tartandó gyűlésen fogják megállapítani. A banderium tagjaiul jelentkeztek eddig Esterházy László gróf, Fiáth Miklós

báró, dr. Fiáth György, Hardy Antal, Lits Gyula, Lyka Döme, Nádasdy Tamás gróf, Meszleny Lajos, Szapáry Iván gróf, Szluha István, Tamássy Árpád Trauttenberg Frigyes báró.

— Fejérvári kövek a kiállításán. A földművelésügyi miniszter rendelete folytán a m. kir. földtani intézet a folyó évi millenáris kiállítás alkalmára a magyar mű- és építőipari szempontból fontos kőzetanyagokról egy tájékoztató katalógust fog közrebocsátani, a mely nem csak tudományos szempontból, hanem a birtokos és fogyasztó közönség érdekeit is szem előtt tartva, hazánk összes nyers kőzetanyagait úgy az előfordulási viszonyokra, mint a földtani intézet, hogy utasítsa a mérnöki hivatal, hogy fenti czélból küldje meg a mérnöki hivatal a város területén fekvő kő- és kavicsbányák közelemstráit és a hozzávaló statisztikai adatokat.

— Kabát tolvaj. Az Emhecht János mészáros szolgálatában álló kocsisnak és segédnek téli kabátját, a míg az illetők vacsoráztak, ellopta egy ismeretlen tolvaj. A házbeliek egy mindenesre gyanakodnak, a ki előzőleg ott volt szolgálatban s nem a legjobban viselte magát.

* Goldschmid Sándor gazdasági szakirodója Zala-Egerszegen. Ajánl a n. é. gazdaközönségnek gépész, kovács, bogtár, kocsis, béres és gulyásokat Szt. Györgynapra, valamint arató és szakmány munkásokat.

Utazás ós Budavárába.

Kovásóczy uram Kassán megkapta a fermánt Küprili Mohamed pasától, a nagyvezértől, melyben az állott írva, hogy a halhatatlan Allah növelje hosszúra életé árnyékát a nagy padisah büszeges kezes-bárányának: a hitetlen gyaurnak, — de siessen föl Buda várába, a keleti birodalom aranyos kulcsába, a próféta fényes előházába Abdi pasához, mert különben nyakára eresztí az egri őrséget. Azok a jancsárok, spahik pedig nem igen értik a tréfát. Nosza erre jó Kovásóczy uram kiadta min enfelé a parancsot a gyors készülésre.

És elindulának nagy kísérettel Buda várába, Abdi pasa fényes színe elé. Négy napon, négy éjszakán keresztül ment a csapat, haladtak a rakott társzekerok Nem érte ugyan őket az uton semmi baj; de eltörődve, fáradtan értek a Duna pesti partjára, a hol órák-hosszáig vesződtött Kovásóczy uram az örmény kufárokkal, míg végre meg tudtak egyezni, hogy az örmény a tulsó partra szállítsa a társaságot. Ez szerencsésen meg is történt minden baj nélkül; csak egy vezetékly ugrott a Dunába, megjedve valami bolond lövéstől, mely az Isten-hegy felől elhangzék.

Végre nagy bajlódás után a vizivárosi bástyaréséken keresztül valósággal fölmásztak Buda várába, a hol az utcákon élénk, mozgalmas élet folyt. Örmény, arab kalmárok zagya larmája, alkuvása verte föl a bazároktá átalakított bolthelyiségekben a tompa viszhangot; mesemondó fellakúllnak az utca-sarkokon és mondják el a mesét a három péri-ről, vagy adják föl a találos kérdéseket, melyek fölött vigan kacag az szakállas bég, a durva kurd, a mosolygó spahi; sőt meg-megáll a napfényes időben egy-egy, bő salaváriba bujt, sűrűn lefűtyolozott asszony is, kiket vizsga szemekkel kisért pár lépésnyire a sárga arzu enuech.

Amoda tovább kaczer rártartisággal kínálgatja a pilafot az anatóliai asszony és fürgén siklik ki a jancsár üelő karjai közül. Nehéz a levegő, a mint elterjeng benne a rózsá-olaj kábitó illata, melyet larmás hangon kínálgat a vén georgiai. Ha ez nem tetszik, itt az édes sorbeth; vagy akár gyöngyökgyölgő, vagy gyauroktól elrabolt fegyverek, nyeregtekarakok. Van miben válogatni. A meszet karcu minarettjéből aláhángzik a muezzin elnyújtott, éneklő szava: „Allah il Allah, rasul il Allah!“ És a mint fölkelnek a földről a kelet felé leborult

hivők, ide veri a gyöngö szellő a szomszédból a guzlicza zimmögő hangját, mely mellett a hurik és bajadérok kelletik magukat észbontó tánczaikkal a leubjan lebeselő katonáknak. A másik utczában kigyöbűvölők mutatják tudományukat; dühöngő dervisek keringenek örüllősebes forgással, hogy mikor lihegve, eltikkadva összerogynak, fölkeltsék a járó-kelők figyelmét.

Kovásóczy uram és Zeuszánna asszony, kiket nyomom követtek a hajduk, kábulva, elfáradtan bámulták a szingazdag képet, melyet Buda várának utczái, házai és az a mozgalmas élet, mely azokon folyik, — nyújtottak. Dehogy is gondoltak ők ebben a perczen Abdi pasára és szigorú parancsára, mikor imhol az asszony megrakhatja a társzekeret keleti csecsebecsékkel.

Ime, ezt a kort, melyben a Kelet uralkodott ott, hol világverő Hóllós Mátyás vésett örök emléket a magyar dicsőségnek a történelem maradvány lappaira; ezt a képet, mely a Kelet uralmának haldoklása volt Buda várában és melyben a művelt Nyugat kulturáját előlmi igyekezett az ozman terjeszkedési vágy: ezt a kort, ezt a mozgalmas, élénk képet fogja élénk varázsolni az a buzgó törekvés, az a hazafias lelkesedés és munkásság, melyet írók, művészek, műépítésszek fejtenek ki, hogy létrehozzák az orsz. kiállitással kapcsolatosan, a budapesti állatkertnek e czélra szánt óriási területén. „Os Budavárát“, ugy, a mint az állott harmadfélház évvel ezelőtt, összes épületeivel, felholdas mecseteivel, tarka népességével és ennek szokásaival.

Irodalom és Művészet.

A „Zenélő Magyarország“ febr. elsei III. száma igen érdekes zenedarabokkal jelent meg. Tartalmazza: I. Rozinszky „Sötét az éj“ és Zsadányi Ármund „Kis kendőm nagy kendőm“ szép népdalokat. III. Schorch H. „La Coquette“ salon mazurkáját. IV. Metter V. „Az iczin-piczin asszonyka című couplet-polkját. Ára a negyedévenként 6-szor (10—10 zenedarabbal) megjelenő zene-műfolyóiratnak negyedévre 1 frt. Előfizetheti a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalában: Budapest, Csengeri-utca 62. a.

Színház.

Háromszor egymásután került színre a Rika a czimző eredeti operette, melynek szövegét az ötletes Márkus József, zenéjét a tehetséges Szabados Béla írta. Azt mondják, Rika igen szép sikert ért el a népszínházban, nálunk ellenben közepes hatást is alig keltett. Annyi kétségtelen, hogy sem a szöveg, sem a zene valami kiválóbbat vagy feltűnőt nem nyujtanak. Ügyes emberek munkája, semmi egyéb. A szövegen meglátszik, hogy olyan író tollából ered, a ki ötletekben és viccekben dolgozik s természete nem idegenkedik a poétikus hangulatoktól sem.

A zeneszerző Szabados e darabban csinált egy pár csinos és melodikus számot, de egészében az operette zenéje kétségben hagy a szerző tehetségének eredetisége és mélysége felől. Az újdonságot színészeink kedvvel és ambícióval mutatták be s a jól megírt szerepek előnyös oldalait iparkodtak kiaknázni. A czimszerepben Csongory Mariska bájosan vegyítette össze a pajzanságot érzéssel s különösen a „Rumi“ dal bensőségeljes énekelve aratott zafos tapsokat. A vörös színben gyászoló polgármester Dobó Sándorban talált jeles személyesítőt. Dicsérettel említhetjük meg Petrik Ágnezet, Nagy Gyulát, Réti Linát és Hegyesi Gyulát. A vasárnapi előadást a szerzők is végignézték s a közönség tapsainak engedve megjelentek a lámpák előtt.

Kedden a nézőtér bizonyoságot tett, hogy a modern romantizmus elvesztette már vonz-

erejét. Odio Maxim urnak, Feuillet Oktáv „szegény ifjának“ történetét, a mely fölött gyöngéd szívű masamód leányok és szakácsnék husz év előtt érzékeny könyveket hullattak, unatkozó közönyt hallgatta végig az alig száz fnyi közönség. A színészek sem törték magukat a sikerért s így az előadás azok közé tartozott, melyekről jobb megfelekedni.

Szerdán és holnap nagy vállalkozásnak leszünk tanni: mikép birkózik meg az operette-személyzet és a zenekar Mascagni világhírű operájával, a „Cavalleria rusticana“-val.

Bár virágvasárnap, a mikor a színész-szerződések lejárnak, még messze van, máris erős mozgolódás van a társulat körében. Mint halljuk, Palágyi Lajos, Kápolnay Irén és Tárnoki Gizella el is szerződtek másfelé; Palágyi Krecsányihoz, Kápolnay Tiszai Dezsőhöz Debreczenbe és Tárnoki Gizelju Szegegre Makóhoz. Hármójuk közül Kápolnay k. a. többet nem is lép föl. Másfél hónapos ittléte alatt tehetséges és izléses színésznőnek bizonyult, a kire a közönség szívesen fog visszaemlékezni. — Valószínű, hogy Nagy Gyula és Holéczy Ilona is más társulathoz mennek át.

Közgazdaság.

* A székesfejvári takarékpénztár febr. 22-én fogja tartani évi közgyűlését. A zárszámadást az igazgatóság e hó 3-án tartott ülésén elfogadta és megállapította a jótékony célokra fordítandó adományok összegét.

* A kölcsönös népegélyző egyesület közgyűlése e hó 2-án ment végbe. Ugy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság jelentéseit tudomásul vették s megejtették a választást. Elnök újból Havranek József lett. Igazgatók: Felmayér Károly és Sommer Mór.

* Feloldott zárlat. Kőbányáról az egészséges sertéseknek a belföldi szabad forgalomba való elszállítását a földmiv. ügyi miniszter megengedte.

— Sertéshus bevitel Olaszországba. A földmiv. ügyi miniszter értesítette a törvényhatóságokat, hogy az olasz kormány a füstölt vagy más módon elkészített sertéshusnak Magyarország és H.-Szlavonországból való bevitelét megengedte azon feltétellel, ha a szállítmányok az itteni olasz kir. konzulatus által láttamozott egészségi bizonyítvánnyal elvannak látva.

Készlet:	Mindenféle nemes csemetéből mintegy	800,000	darab
	" alvó szemészből "	1,200,000	
	" vadonczból "	15,000,000	
Összesen mintegy		17,000,000	
Csemeték árai:	Az 1—2—3 éves, gazdag gyökerű életerős nemes csemeték darabja azok erőssége szerint 20 krtól 40 krig.		
Nagybani árai:	100 darab 40 kros csemete 1 vagy 100 fajban	38	frt
	200 " 40 " " 1 " 100 " "	36	"
	500 " 40 " " 1 " 100 " "	34	"
	1000 " 40 " " 1 " 100 " "	32	"
	5000 " 40 " " 1 " 100 " "	30	"
			100-an-ként

A fajok legnagyobb része szaktekintélyünk Bereczki Máté hírneves telepéről lett beszerezve, miért is azok hitelesek. Ezen felül s kiadandó csemeték homokban nevedtek s épen azért gazdag gyökérrzettel bírnak nem csak, hanem biztos fogamzásuak, edzett természetűek, egészségesek, hosszú életűek és még ezen felül igen olcsók is. A bótartalmu, csinos kiállítású és minden tekintetben tájékoztató nagy árjegységek kívánatra bérmentve küldetük.

A t. községi előljárók figyelmébe!

Az új örökösödési eljárás folytán szükségessé vált nyomtatványok, u. m.:

Haláleset-felvétel. Leltár. Kimutatás. Térítvény. Értesítés

stb. stb. készen kaphatók:

SZÁMMER IMRE könyvnyomdájában
SZÉKESFEJÉRVÁROTT.

Van szerencsém tisztelt vevőimet és a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy állandó nagy raktárt tartok a számos kiállításon **legelső díjjal** jutalmazott és az orvosok által legjobban ajánlott

„Esterházy Cognac“-ból

a gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár-részvénytársaság, Budapest gyártmánya.

Tisztelettel
Lichtnekert Antal
Székesfehérvár, főraktár.

Herbábný phosphorsavas

Mész-Vas-Szirupja.

Ezen 26 év óta jó eredménnyel alkalmazott **mell-szörp nyáloldólag, köhögést-ostillapítólag és izzadság-oszökkentőleg** hat, valamint az **étvágyat, emésztést és táplálkozást elősegítve, a testet erősíti.** A szirupban lévő vas könnyen asszimilálható természeténél fogva a **vérvérvadásra, oldékony phosphormész-só tartalma által pedig különösen a osontképződésre fontos.**

1 üveg ára 1 forint 25 kraj, postán csomagolással 20 krajal drágább.

Figyelmeztetés! Intünk mindenkit azugyanily vagy hasonló névalatt fölmerült, de a mi eredeti készítményünk-től úgy összetételre, mint hatásra különböz utánaotoktól, s ezért mindig kizárólag a Herbábný-féle Mész-Vas-Szörp kérendő. Ügyelni kell továbbá, hogy a mellékelt és bejegyzett védjegy minden üvegen rajta legyen, és senki olcsóbb árúért, vagy más ürgy alatt ne engedje rávételni magát utánzatok vásárlására!

BÉCS,
gyógyszertár „zur Barmherzigkeit“
VII. A. Kalberstrasse 73. u. 75.
Azonkívül kapható a legtöbb gyógytárban.

TÖRÖK

sorsjegyeket

elvéllal eladásra egy párisi bank-lház megbizottja. Megbizások intézendők:

Boskvits Gyulához

Budapest, nyár-utca 7.

Templomi szövetek gyára.

Kitüntette 1871. * Kitüntette 1881.

DEILER JÓZSEF

templomi szerek gyára és templomi ruhák készítése

Bécs, VII., Zieglergasse 27.

Képviselő: BRÜCKNER FERENCZ.

Megrendelésre készítek minden templomi ruhát, ugymint: **casulát, vecsernye-köpenyt, dalmatikát, velumokat, stólákat, menyezeteket, zászlókat stb., valamint egész ornatust a legkorrektebb kivitelben.**

Templomi szükségletek.

A legjobb
Szin-Szappan

Schicht-féle

szappan,

a kulcs belyeggel

Új
találmány
szabadalmazva.

Tulajdonságai:

Igen jól kiszáritott,
kitünően tisztít,
használatban a legtakarókosabb.

Jótáll a fehérnemű és kéz tisztaságáért és ártalmatlanságáért.

Kapható a legtöbb szakbavágó detail-üzletben.

ZBITEK E. Neustiftban

(Olmütz mellett).

Készít:

Üvegmozaikot szent sirokhoz, Lourdesi szobornű és urnapi oltárokat.

Ő szentsége XIII. Leo pápa által kitüntette.

A szentpétervári katolikus akadémia, a konstantinápolyi német misszió és számos elismerő okiratok.

Köpes árjegyzék ingyen. * Szállítás biztosítás mellett.